

Hangon lintuaseman muuttoennätykset 1979-2001

Aleksi Lehikoinen

”Niemen päällä tulee taas pari parvea ja pohjoispuolelta voi laittaa kolmesataa lisää. Onks tää plus-miikan potti laskettu?” Mikään ei ole niin mukavaa, kuin että lintuja on paljon liikkeellä. Suuntaa sitä kiikarinsa mihin päin taivasta tahansa, niin aina löytyy jotain katseltavaa. Parhaimmillaan meno saattaa äityä paniikkimuutoksi, jolloin ohimuuttavien lintujen laskeminen alkaa käydä hankalaksi tai

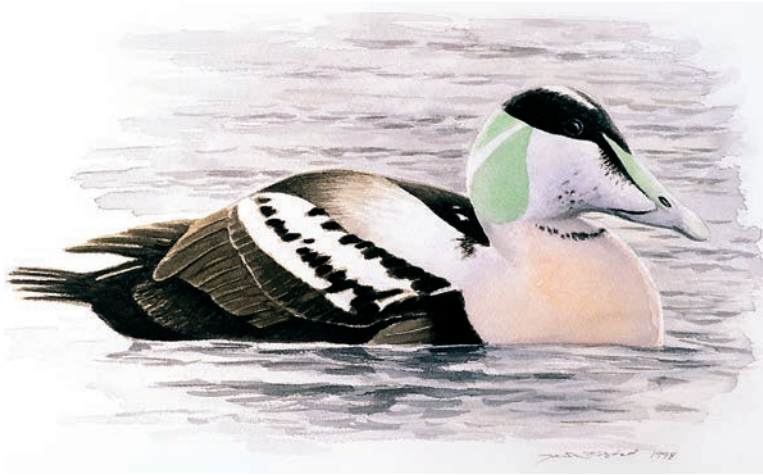
jopa mahdottomaksi. Vain osa harrastajista merkitsee ylös tarkkaan jokaisen muuttavan linnun ja havainnoijan kannaltahan on tietenkin helppointa vain keksittyä ohilentävien parvien ihailuun ynnäämisen sijasta. Lintuasemilla pyritään jokainen ohimuuttava lintu kirjaamaan stajiaikana havikseen, jotta havainnot olisivat mahdollisimman vertailukelpoisia. Kaikkia ohimuuttavia lintuja on kuitenkin lähes poikkeuksetta mahdo-

tonta laskea, vaikka havainnoijia olisi kuinka monta. Nuijaaminen on inhimillistä.

Muuttokauden huipentuman, päämuuton tai massamuuton, ajoittuminen on tietenkin lajikohtaista ja monien lajien muuton huiput osataan ennakoida sääolojen mukaan. Esimerkiksi etelän ja lounaan välille kääntyvä tuuli noin 20. päivä toukokuuta povaa valkuposkihanhien muuttorynnistystä Suomenlahdella

Tiaisten määrät ovat Haliaksella omaa luokkaansa. Kuvassa hömötiainen *Parus montanus*. © Pekka Komi, Kirkkonummi, lokakuu 2001.

Laskimme 6.4.1994 yli 20 000 muuttavaa haahkaa *Somateria mollissima*.
© Jari Kostet, 26.4.1997.

ja pohjoisen puoleinen tuuli syys-lokakuussa taas ennakoivat kurkien syysmuuttoa etelärannikolla. Usein erityisen kovaa ja massiivista muuttoa havaitaan kuitenkin jollain tavalla poikkeuksellisten sääolojen vallitessa. Esimerkiksi heikko sade tai vastainen tuulenvire on saattanut pudottaa linnut lentämään normaalia matalammalla, jolloin ne ovat helpommin havaittavissa. Laaja-alueiset ilmavirtaukset ovat myös voineet siirtää

normaaleja muuttoreittejä. Tästä hyvä esimerkki on meillä etenkin syksyisin esiintyvät kaakonpuoleiset ilmavirtaukset, joiden mukana osa Venäjän ja Viron kautta matkaavista linnuista muuttaakin Etelä-Suomen poikki.

Tämän jutun tarkoitus on julkaista Hangon lintuasemalla havaitut muuttoennätykset kaikista vähänkin runsaammista lajeista vuosilta 1979-2001. Ennätykset on eritelty kevät-

ja syyskohtaisesti taulukossa 1 ja latinimet on esitetty tieteellisten nimien lyhenteinä. Haahkalla, telkällä ja isokoskelolla koiraiden ja naaraiden syysmuutto ajoittuu osittain eri aikaan (Lehikoinen & Vähätalo 2000) ja nämä muuttoennätykset on eritelty erikseen. Lisäksi olen poiminut Suomen mittakaavassa kovimpien muuttojen kohdalla aseman päiväkirjasta otteita ja hehkutuksia kyseisen päivän meiningistä. Nämä kirjoitukset kuvaavat ainakin osittain havainnoijien fiiliksiä ja todellisia tunteita vain kuvitella. Mieti itse, miltä sinusta tuntuisi nähdä muuttavana yli 11 tuhatta niittykirvistä tai 123 pähkinänakkeliä?

6.4.1994

Käymässä hyvällä muutolla. Sää: -0°C, 0/8, SW5->SW6->S4, >20km, Staijausta 7:00-13:30. Sommel 20 325m, >10 000p, Somspe 2''/(2a)m, Anastr /1m, Phacar 59m, Grugru 558m, Colliv 3 SW.

Karno Mikkola ja Olli-Pekka Pietiläinen

26.8.2000

Johan pomppas! Kaunis, heikkotuulinen päivä, päivällä kesäisen lämmintä. Vieno pohjoistuuli antoi heti

Monta, monta vuotta on yritetty revittää tuota legendaarista kangaskiurulukua *Lullula arborea* 123 vuodelta yks ja kaks paremmaksi. Ja nyt se onnistui, loppusumma huikaa 166 muuttavaa. © Antti Below, Dragsfjärd, kesäkuu 2001.

auringonnoususta alkaen kyytiä varpushaukoille, joita ynnättiin tänään hilpeät 915m! Niitä viuhtoi a) sieltä, b) täältä aina tuonne iltakahteen asti, jolloin alkoi rauhoittumaan. Muita petoja vain 41m, mm. 13 tinnua ja 5 halia. Aamulla oli varsinainen vipinä, ekan kolmen vartin aikana meni jo 123 nisseä, lisänä tietty taivaan pikku sirisijät...

Petro Pynnönen

19.8.2001

Tänään pistettiin vähän ennätyksiä nurin, oli vähän ihmeellinen päivä. Sää todella nasta: +22 max, tuulta tuskin ollenkaan. Bunkkerilla ihmeteltiin merimetoja ja käpytikkoja 11 tuntia. Merimetoja muutti 2035!! Uusi hieno Halias-ennätys. Suurimassa parvessa 120 yks. Käpytikkoja meni 1042, lähes kaikki vakiolla. Parhaimmillaan oli niemen päällä toista sataa tikkaa. Pääsuunta näytti olevan koillinen. Oli siinä vilskettä.

Aatu Vattulainen

13.9.2001

Eipä kyetty aamusella kauaa bunkkerilla keikkumaan, eli havainnointi siirrettiin etelämetsän suojiin. Verkkojen avaus ei tullut mieleenkään. Eilinen meininki jatkui, siispä zupparit ja bändärit vilisivät taivahalla. Eipä aikaakaan kun Aatu hiffasi sirosuo-nuorukaisen länsipuolen luotojen päältä, mutta aivan liian kaukaa. Sinne se paineli lounaseen eilistä sirosuolinjaa pitkin.

Tuuli oli siis kaakon suunnilta 7-8 nyyttiä, mutta peipoilla, spinareilla ja flavoilla oli pientä meininkiä. Klo 10:30 kärjen päällä oli jos jonkinlaista petoa ja siinä sivussa nousi puskien takaa oranssi viiruton vatsa. Ei sentään vespari, mutta taas 1kv sirosuo. Rökäle oli tajuttoman lähellä, mutta putosi miltei heti katveeseen, eikä tullut enää näkyviin. Hetkeä myöhemmin sopivan näköinen otus paineli merellä samaa rataa kuin edeltäjänsä. Ei tunnu missään.

Kummallisen päivän huikeat sigmat: pandari 19, tinnu 9, colu 4, subari 33 ja nisari rohkeat 33.

Jarkko Santaharju

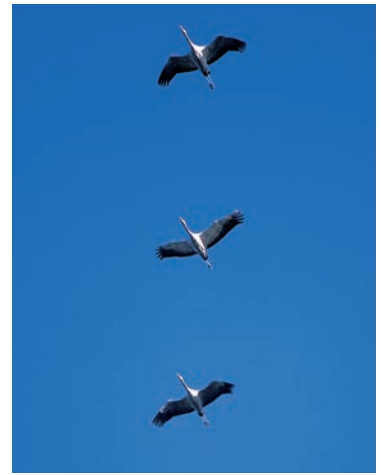
24.9.2001

Tänään jatkettiin siitä mihin eilen jäätii. Heti aamusta lähtien oli tai-

Haliaksen muutto ennätykset:

	Kevät		Syksy	
Gavste	7.5.98	41	16.9.00	69
Gavarc	26.5.97	439	9.10.93	91
Podcri	1.5.97	46	20.7.86	12
Podgri	28.4.01	19	3.8.00	5
Podaur	24.4.82, 24.4.00 ja 28.4.01	2	7.10.91	3
Phacar	10.4.01	597	19.8.01	2 035
Ardcin	8.4.01	27	9.9.97	24
Cicnig			21.8.00	4
Ciccic	23.5.95	12	28.8.99	3
Cycolo	7.4.96	53	20.10.90 ja 13.11.94	15
Cygcog	20.4.01	4	29.9.84	48
Cygcog	6.4.88	48	25.12.00	72
Ansfab	24.4.84	28	23.9.90	560
Ansab	3.5.91	88	26.9.84	1 138
Ansans	9.4.97	145	23.9.01	441
Bracan	24.3.95	16	3.12.97, 25.12.00	14
Braleu	18.5.00	659	11.10.97	1 380
Braber	25.5.94	26 888	14.10.88	1 520
Tadtad	9.4.81, 13.4.82 ja 17.5.99	10	6.8.99	8
Anapen	21.4.94	251	28.8.01	4 006
Anastr	24.4.97, 22.4.00 ja 23.4.00	3	16.8.99	2
Anacre	20.4.01	137	28.8.01	589
Anapla	17.4.85	640	7.11.99	545
Anaacu	25.4.01	85	28.8.01	490
Anaque	6.5.79	6	3.8.83	3
Anacly	28.4.01	19	28.8.01	132
Aytfer	11.4.81 ja 20.4.85	27	17.10.80	60
Aytful	19.4.80	145	25.9.97	207
Aytmar	18.4.83	153	2.11.82	53
Sommol	6.4.94	20 105	koiraat: 26.5.97	1 677
			n-puk: 6.10.01	1 398
Somspe	30.4.80, 11.4.83 ja 6.4.94	2		
Polste	24.4.93	25	3.11.88	4
Clahye	20.5.95	11 765	11.10.89	30 149
Melnig	14.5.94	683	31.8.97	335
Melfus	6.5.96	235	6.10.91	110
Buccla	6.4.94	363	koiraat: 8.6.97	512
			n-puk: 20.10.01	406
Meralb	14.4.84	14	20.10.01	22
Merser	5.5.97	180	14.10.01	128
Mermer	27.4.85	207	koiraat: 31.5.96	135
			6.11.87	342
Perapi	6.6.97	26	9.9.99	76
Halalb	15.3.98	7	17.10.94 ja 17.10.99	11
Ciraer	24.4.97	5	19.8.01	15
Circya	25.4.92	7	12.9.82	47
Cirmac			12.9.01	2
Accgen	5.4.85	3	9.10.83	26
Accnis	10.4.98	44	26.8.00	915
Butbut	4.4.80	18	11.9.99	118
Butlag	12.4.95	58	9.10.82	48
Aquchr	13.4.84	1	2.10.79, 5.10.98 ja 17.10.99	4
Panhal	14.4.80	7	13.9.01	19
Faltin	25.4.98	4	13.9.98	19
Falcol	4.4.84 ja 21.4.96	4	12.9.82	11
Falsub	29.4.91	4	13.9.01	33
Falper		1		2
Tetrix		1	23.10.80, 5. ja 8.10.88	4
Grugru	24.4.98	2 410	24.9.01	8 776
Haeost	27.4.96	519	12.8.97	440
Recavo	18.4.86	3		
Chadub	19.4.99	5	7.8.89	6
Chahia	23.5.99	25	28.8.01	153
Chamor	13.5.97	1	15.9.94	2

	Kevät		Syksy	
Pluapr	7.5.99	74	9.9.95	131
Plusqu	27.5.87	2 762	31.7.89	147
Vanvan	2.4.00	630	19.8.85	56
Calcan	6.6.80	2 670	30.7.83	40
Calalb			5.8.98	4
Caluta	8.6.86	1	7.9.89	16
Caltm	21.5.00	4	4.8.97	11
Calfer			28.8.01	13
Calalp	27.5.87	5 528	1.10.85	1047
			5.8.98	271
Limfal	29.5.01	9	27.7.82 ja 11.8.98	2
Phipug	19.5.99	141	18.8.01	50
Lymmin	24.4.91	1	29.9.98	1
Galgal	12.4.84	63	10.8.85	18
Limlim	26.4.81	2		
Limlap	10.5.00	1 383	27.7.87	150
Numpha	11.5.92	120	2.7.83	13
Numarq	25.4.01	1 284	2.7.83	83
Triery	10.5.96	16	14.6.95	17
Tritot	2.5.86	6	24.7.79	23
Trineb	26.4.96	16	4.8.97	43
Trioch	25.4.96	9	26.7.01	11
Trigla	10.5.96	207	4.8.97	412
Areint	8.5.97	11	28.7.83	3
Phalob	31.5.01	40	23.8.99	2
Stepom	1.6.82	4	7.11.99	2
Stecus	26.5.97	24	1.8.97	22
Stelon	6.6.85	1	3.10.99	2
Larmin	6.5.96	132	3.11.99	751
Larrid	14.4.80	810	26.7.86	4 895
Larcan	19.4.99	963	3.11.99	4 201
Larfus	24.4.79	57	2.8.79	53
Lararg	11.4.91	528	10.9.86	984
Larmar	10.4.85	44	10.9.86	96
Ristri	7.4.85	2	3.11.99	5
Stecas	26.5.81	32	28.8.95	21
Stehir	9.5.99	26	11.8.00	110
Steaea	9.5.98	245	19.7.79	19
Chlnig	22.5.99	6	2.9.86	1
Alctor	13.6.00	33	10.7.99 ja 21.7.00	52
Cepgry	13.6.00	8	7.11.82	5
Colliv	6.4.80	8	19.7.86	33
			24.6.00	14
Coloen	12.4.85	43	19.9.97	201
Colpal	10.4.96	3 185	28.9.95	11 355
Strdec	4.6.81 ja 23.5.95	2	11.7.00	2
Strtrr	1.6.79	8	1	
Cuccan	23.5.81 ja 27.5.98	2	20.8.83, 21. ja 23.8.00	6
Asiotu		1	19.10.94	2
Asifla	8.5.81 ja 24.4.95	2	21.9.01, 11.10.01	2
Apuapu	30.5.98	457	7.8.85	1 973
Piccan		1	14.10.96	2
Drymar		1	16.9.01	11
Denmaj	8.5.82	3	19.8.01	1 042
Denleu			15.10.93	6
Denmin	10.5.79	2	4.10.86	51
Pictri			15.10.93	32
Lularb	4.4.81 ja 2.4.95	11	6.10.00	166
Alaarv	16.3.94	334	6.10.99	99
Erealp	30.3.95	1	8.10.86	4
Riprip	21.5.96	26	14.8.01	311
Hirrus	21.5.96	109	2.9.99	1 185
Delurb	21.5.96	141	5.9.97	2 652
Anthri	7.5.97	118	24.8.00	5 771
Antpra	23.4.95	145	11.10.98	11 481
Antcer	12.5.86	2	6.9.00	13

Kurkia *Grus grus* komeat 8766 (159a). © Pekka J. Nikander.

vas täynnä kurkiparvia. Kurkia tuntui olevan joka puolella. Parvia oli paljon ja aika pieniä (vrt. eilinen). Pahin kurkihelvetti oli 10:30-12:30. Pariissa tunnissa meni 5410 kurkea. Olihan menoa. Muutto hiipui heti yhden jälkeen. Päivän summa oli uusi Haliasenkka 8766 (159a) lintua. Iltapäivällä tosiaan vain pari parvea. Kahdessa päivässä n.16 000 kurkea. Repikää siitä huumoria.

Aatu Vattulainen

26.7.1986

Varsin leppoisa kesäsää; heikkoa etelänpuoleista tuulta ja iltapäivällä jopa auringonpaistetta. Vaikka aamuvakio jäikin suorittamatta oli muutonhavainnointia siitä huolimatta 7h 30 min, sillä aamupäivällä alkoi ridareita tulvia taivaan täydeltä. Loppusummaksi ynnättiin komeat 4895 muuttavaa.

Anssi Laurila

15.10.1993 Tikkapäivä

Aamulla herättiin kuuden kieppeillä laittamaan verkot pyyntikuntoon hyttävässä pakkassäässä (7:00 –1, N 3bof, 6/8,>20km). Aamun muutto näytti pohjoistuulen takia suht vai-mealta, kunnes taivaalta ja pusikoista alkoi kuulua erilaisia KYK-ääniä. Oli kovaa ja pehmeää. Noin kello kymmenen kieppeillä huudettiin bunkkerilta: ”Valkoselkätikka”, joka sitten laskeutui etelämetsään aivan viereeni ja jatkoi hetken kuluttua merelle. Yhtäkkiä alkoi valkoselkiä

ilmaantua enemmänkin. TEEPEE irrotti ensimmäisen verkosta ihailevien katseiden ympäröimänä. Tikka vietiin asemalle mitattavaksi ja punnittavaksi. Juuri kun olimme vapauttaneet sen, niin Pekka (Ikonen) toi nuoren koirasvalkoselän aseman pihaan. Minä lähdin samantien etelämetsään, jossa hömötiaisia irrottellessani lensi uusi valkoselkätikka verkkoon. Kolme valkoselkätikkarengastusta puolessa tunnissa tuntuu todella uskomattomalta. Tämän päivän tikat: Dmaj 21m 8r, Dmin 17m 4 r, Ptri 32m 6 r, Dleu 6m2p 3r sekä illalla etelämetsästä löytynyt Pcan jalka + sulkia (saakelin kissa tai ketu).

Matti Lehti

6.10.2000

Eilisen jälkeen rauhallinen päivä, rangastuksia vain 715. Pyrstöjä näistä 371. Muita tali- 83, sini- 73, hippi 71, punarinta 54, peukku 20, sarvari, helmari ja 2 leksaa. MUTTA, päivän ehdoton kohokohta oli kangaskiurujen muuttoryntäys. Monta, monta vuotta on yritetty revittää tuota legendaarista lukua 123 vuodelta yks ja kaks paremmaksi siinä onnistumatta. Eräskin joku ehti jo sanomaan, ettei sitä rikota ikinä, mutta höpsis pöpsis, kaikki ennätykset on takoitettu rikottaviksi! Erikoisinta muutossa oli se, että se alkoi vasta vakion loppupuolella, vähän ennen yhtätoista 23 yksilön parvella. Sitten tuli 7, 16, 17, 24 jne. parvia, ja loppusummaksi komeat 166m kangaskiurua 26 parvessa. Kyllä sitä stajattiinkin, yhteensä 11h25min tauotta auringon laskuun. Vielä juuri ennen auringon laskua meni 24 linnun parvi merelle! Huh-hei!

Petro Pynnönen

11.10.1998

Harmaan, sateisen päivän merkittävän anti oli niittykirvisten massiivinen muutto. Lintuja meni tasaiseen tahtiin niemen päältä ja molempia laitoja seuraten. Kiihkeintä meno oli vasta päivällä. Kokonaissummaksi saatiin 11480m!

Juha Saari

19.4.1980

Sää ei ollut enää aamullakaan suuainen. Vakioistajauksen alussa tuuli oli etelästä 2bf, lämpötila +2°C.

	Kevät		Syksy	
Antpet	28.4.84, 9.4.94, 15.4.97 ja 13.4.99	3	4.9.79	4
Motfla	11.5.96	50	10.8.83	2 102
Motalb	17.4.99	370	8.9.89	894
Bomgar	18.3.85	150	13.10.01	4 760
Saxrub		1	27.8.97	26
Oenoen	19.5.80	9	11.9.99	15
Turmer	28.3.99	106	6.11.99	458 (yöm.)
Turpil	25.4.99	5 969	15.10.97	5 341
Turphi	22.4.88	300	24.9.93	52
Turili	19.4.80	35 724	29.10.89	5 004
Turvis	2.4.99	46	25.9.93	535
Regreg	20.4.85	13	5.10.00	745
Musstr	3.6.88	13	31.8.85	190
Panbia			8.11.98	4
Aegcau	4.5.01	1	15.10.00	8 680
Parmon	13.4.91 ja 6. & 8.4.96	1	7.10.91	962
Parcin			6.10.01	5
Parcri		1	18.9.86	5
Parate	8.4.01	2	2.10.91	4 215
Parcae	7.4.91	129	5.10.99	7 355
Parmaj	24.3.93	68	5.10.99	5 948
Siteur	8. ja 9.4.97	1	12.10.95	123
Cerfam		1	25.10.86	4
Oriori	10.6.00	3		1
Lanexc	19.4.80	2	2.10.83	15
Gargla	1.6.00	9	9.10.94	750
Picpic	13.4.79 ja 31.3.99	6	4.11.99	59
Nuccar			28.8.95	2 022
Cormon	2.4.99	187	10.10.99	3 303
Corfru	10.4.80	84	20.10.00	38
Cornix	13.4.79	90	10.10.99	2 176
Corrax	11.4.79 ja 11.4.85	9	20.10.00	30
Stuvul	17.4.92	699	31.10.81	3 896
Pasdom	25.4.80	8	13.10.88	439
Pasmon	31.5.82	11	16.10.88	51
Fricoe	17.4.99	17 020	10.10.87	34 192
Frimon	1.5.85	170	3.10.00	12 326
Carchl	10.4.80	100	10.10.93	3 517
Carcar	10.5.80, 24. ja 25.4.00	8	3.10.01	59
Carspi	29.4.98	2 492	27.9.83	23 232
Carcan	10.4.80	71	17.10.83	162
Carris		1	31.10.01	7
Carnea	24.3.01	6 933	28.10.00	3 986
Loxleu	22.5.96 ja 1.6.96	1	15.8.90	24
Loxcur	16.6.01	458	13.8.85	385
Loxpyt	7.4.91	15	5.10.01	49
Carery	25.5.84	102	17.8.85	104
Pinenu	30.5.88	1	18.11.96	24
Pyrpyr	15.3.94	75	26.10.95	1 541
Coccoc	18.4.99	31	1.11.98	11
Callap	23.4.81 ja 12.4.84	6	14.9.84	23
Pleniv	29.3.95	354	25.10.82	318
Embcit	6.4.81	186	21.10.79	578
Embhor	10.5.82	13	24.8.82	65
Embrus	7.5.81	15	14.9.83	5
Embsch	19.4.98	75	1.10.82	159

Aluksi lintuja muutti aika heikosti, mutta kun ensimmäinen pikkurastas kirjattiin ylös, alkoivat havainnoijat ounastella runsasta rastasmusuuttoa. Näin kävikin. Tuulen voimistuttua ja sateen ripotellessa saapui Uddskata-

nin kärkeen satojen yksilöiden rastasarvia matkaten kohti lounasta. Pyörremyrskynä ne singahtivat korkeuksiin. Osa linnuista jäi laskematta yksinkertaisesti siksi, että 2 stajaria ei ehtinyt keskittyä kuin läheltä

Aamupäivällä alkoi ridareita *Larus ridibundus* tulvia taivaan täydeltä. Loppusummaksi ynnättiin komeat 4895 muuttavaa. © Tomi Muukkonen, 8.4.2001.

lentäviin parviin. Kulorastaita nähtiin 1, laulurastaita vain 26!?, mustarastaita 10, räkättejä 3601 ja punakylkiä 35 724. Rastaat yhteensä peräti 51 177 yksilöä. Lienee yksi kovimmista rastasmuutoista Suomessa kautta aikojen. Rastaista 45 000 muutti kolmen tunnin aikana (=4yks./sek.). Bunkkerien viereisiin verkkoihin lennähti tuon tuostakin kymmenien yksilöiden rastasparvia, joskin suurin osa näistä ei jäänyt kiinni. Päivästä muodostui kuitenkin kevään toistaiseksi kovin rengastuspäivä (105 yks.).

Erkki Valsta

15.10.2000

Tänään oli rengastajan unelmakeli: +15, W-WSW 2-3, vähän utuista. Lintuja rengastettiin hurjat 1810 yksilöä. Heti yöllä alkoi tulla pöllöjä: varpus- 8 (yksi pääsi pakoon), sarvi-2 aamulla ja 2 illalla sekä 8 helmariä. Pyrstötiaisia alkoi sitten tulla iltapäivällä yhteensä 1498 rengastettua. Hippejä tuli 98. Isolanttu ja hömö- ja lapintiaisen risteymä herätti ihmetystä. Jonkin verran lintuja

muutti bunkkeri ohi. Kurkia valui iltapäivällä 1257(9a) mm. 350 ja 330 yksilön parvet. Pyrstötiaisia tänään hurjat 8680. Sirinä oli jatkuvaa...

Aatu Vattulainen

5.10.1991

Perjantaisen sää tiedotuksen perusteella ennustettiin tänä päiväksi hyvää tiaispäivää. Ja aivan oikein, heti auringon noustessa oli tinteillä meno päällä, mutta eipä vielä päivän valjettuakaan osattu arvata mitä tuleman piti. Tiaisia lappasi kaikkialla, kaikilla korkeuksilla ja kaikkia laatuja, auringon noustua aina iltapäiväkolmeen asti. Sitkeän stajauksen tuloksena saatiin paruksille päivän summaksi 15753m, jotka jakaantuvat tasaisehkösti: tali 3200, sini 1062, kuusi 2730, hömö 915, lapin 1 ja parus sp 7845. Lisäksi ryntäyksen aloittivat myös pyrstötiaiset, joita kirjattiin 320m.

Vaikka tiaisten meno oli yllättävän määrätietoista, ja suuri osa parvista muutti puiden yläpuolella, riitti rengastajille tiitäisiä melkein liikaa. Varsinaisen ryntäyksen alettua

verkkoja suljettiin sitä mukaa, kun niitä saatiin tyhjennettyä, ja lopulta kaksi pyynnissä olevaa tiaislina verkkoakin tarjosivat työtä kiireeseen asti. Kun sitten kiireen hellitettävä Matti ja Petro ynnäsivät rengastuksensa, selvisi että tonni on rikki! Tarkalleen rengastuksia kertyi asemennäykselliset 1091. Runsaimpana pate 343, hyvänä kakkosena hömö 313, sitten talitiainen 200, sini 208 ja siittiö 84. Rengastusletkua kului yli 10 metriä. Mainittakoon myös syksyn 3. rengastettu lapintiaisen, joka oli eri yksilö kuin pari tuntia aikaisemmin muutolla havaittu. Tautista.

Petteri Tolvanen

12.10.1995

Mielenkiintoisen ja linturikkaan viikon hivenen keskinkertaista heikompi päivä. Lämpimän yön jäljiltä oli aamulla maastossa tavanomaista runsaammin hysyjä, mm. herne- ja mustapääkerttu sekä pajulintu ja pari tiltalttia. Lajeja havaittiin yhteensä 76, joista mainittakoon Den min 1, Nuc car 125, Cor mon 653 sekä eri-

tyisesti Sit eur 123 muuttavaa – Ter-
veisiä vaan Pulkkilanharjulle!

Tatu Hokkanen

Suurimmassa parvessa oli kymme-
nen lintua ja sitä katsellessani kuului
ääntä toisesta suunnasta – neljän parvi.
14 lintua yhdellä vilauksella!

Aatu Vattulainen, pers. comm.

28.8.1995

Johan oli lintua liikkeellä! Muutonstai-
jailu oli kivaa leppeässä länsituulessa ja
auringonpaisteessa. Jo eilen oli päätetty
revittää hakkiennätys, ja sehän tuli ko-
measti uusi enkka kirjataan nyt 2022m/
112a. Saapa nähdä vieläkö vaellus tästä
kiihtyy, vaikea kuvitella. Muukin muut-
to oli huisaa: Gavia 193m, Pcar 359m,
Aans 63m, Anis 239m, Ggru 87m,
Scas 21m, HDR yht. 2156m, Atri+PL
1727+9050=10777m. Varsinainen piste
iin päälle jäi puuttumaan, mutta tänään
keskityttiinkin laadun sijasta määrään,
huomenna päinvastoin.

Petro Pynnönen

27.9.1983

Pojat osaa povata. Aamulla kaikki lii-
nat auki ennen aamukahvia. Samalla
poimittiin yön saalis Aegfun 3+ Asio-
tu 1. Heti aamumokan jälkeen verkoil-
le ja siellähän niitä metsän pikku veiti-

**Toinen aseman rekka tuli spinareissa *Carduelis spinus*, joita KS repi bunkke-
riltä peräti 23 230. © Pekka Komi.**

koita roikkui vierä vieressä hel-
minauhana varsinkin kalliolla kolmen
putkessa. W-taivaalla havaitut tummat
pilvet sekä kova alkurynnistys laitatti
kuintenkun muutamat verkot kiinni,
jotta välttyttäisiin isolta pahalta. Päivän
saalis verkoista uusi komea Haliaksen
rengastussumma 734. Toinen aseman
rekka tuli spinareissa, joita KS repi
bunkerilta peräti kaksikymmentäkol-
metuhatta kaksisataakolmekymmentä.

Timo Pulliainen

24.8.1982

Muutolla lintuja vähän. Ainoana ilonai-
heena Ehor 65m, Fsub 1 ja Cliv a10.

Pekka J. Nikander

Viite:

Lehikoinen, A. & Vähätalo, A. 2000:
Lintujen muuton ajoittuminen
Hangon lintuasemalla vuosina
1979-1999. *Tringa* 27:150-227.

**Suurimmassa pähkinänakkeli-parvessa *Sitta europaea* oli kymmenen lintua ja sitä katsellessani kuului ääntä toisesta
suunnasta – neljän parvi. 14 lintua yhdellä vilauksella! © Jari Kostet, Helsinki, 6.10.2001.**